

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/99/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011538
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011538.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom H. H. O., PhD., v trestnej veci odsúdeného: S. J., nar. XX.X.XXXX v U., trvale bytom D. K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o návrhu odsúdeného o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. Orešany, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Leopoldov, o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.05.2019, sp. zn. 3T/14/2019,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 22.07.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného Ladislava J., nar. XX.X.XXXX v U., trvale bytom D. K., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v C. Leopoldov, o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmienéčné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Leopoldov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky za zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.05.2019, sp. zn. 3T/14/2019.

Odsúdený vo svojom návrhu požiadal o podmienéčné prepustenie. Svoj návrh bližšie neodôvodnil.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III zo dňa 16.05.2019, sp. zn. 3T/14/2019.

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Leopoldov vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného je počas výkonu trestu dlhodobo na požadovanej úrovni. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiava. Zásady osobnej a kolektívnej hygieny má osvojené. V osobných veciach si udržiava vzorný poriadok. V kolektíve odsúdených je pokojný, konflikty nevyhľadáva. Závažové situácie sa snaží riešiť bez agresívnych prejavov, k personálu ako i k iným odsúdeným sa správa slušne a úctivo. Počas výkonu trestu bol trikrát disciplinárne odmenený, naposledy dňa 25.05.2021 za plnenie si pracovných povinností. Disciplinárne potrestaný nebol. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny „B“. Odsúdený je zaradený na pracovisku zameranom na pekársku výrobu, kde ako pekář zabezpečuje výrobu pekárskych výrobkov. Nadriadení sú s jeho pracovnou morálkou spokojní. Pracovné návyky má osvojené, zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci dodržiava. Do výkonu prác na zlepšenie prostredia ústavu sa aktívne zapája formou čistiacich a upratovacích prác v rámci spoločných priestorov ubytovne. Do organizovaných aktivít v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája účasťou na prednáškach zameraných aj na protialkoholickú osvetu. Sociálny kontakt počas

výkonu trestu udržiava hlavne so synom a priateľkou. So synom je v kontakte len prostredníctvom nepravidelnej korešpondencie, jedenkrát si uplatnil s ním návštevu. S priateľkou je taktiež v kontakte len formou sporadickej korešpondencie. Zo strany odsúdeného bola snaha v udržaní kontaktu s ňou, avšak priateľka o tento kontakt neprejavila záujem. Odsúdený plní stanovený program zaobchádzania. V rámci programu zaobchádzania je vedený k uvedomovaniu si podielu viny na trestnej činnosti, k zodpovednosti za svoje správanie a k účasti na aktivitách protialkoholickéj osvety. Poukazujúc na diagnostický nástroj Crime Risk Assessment, predstavujúci prediktívny nástroj na hodnotenie úrovne rizika recidívy trestnej činnosti osôb vo výkone trestu sa resocializačná prognóza menovaného javí ako menej priaznivá. Riaditeľ konštatuje, že odsúdený čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu a odporúča podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia 30.05.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 8 záznamov a to z rokov 1996, 2000, 2006, 2012, 2017, 2018, 2019 a 2019, najmä za majetkovú a násilnú trestnú činnosť.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť z dôvodu nesplnenia druhej materiálnej podmienky. Poukázal na početnosť odsúdení. Osobitne na záznam č. 3 v RT, z ktorého vyplýva, že odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený, avšak možnosť riadneho začlenenia sa do riadneho života nevyužil a ďalej páchal trestnú činnosť.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že všetku protiprávnu činnosť, ktorej sa dopustil, spáchal pod vplyvom alkoholu. V živote už nebude piť a nespácha žiadny priestupok ani trestný čin.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny

život. Podmienečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmienečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitém zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ku dňu 30.05.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 13.09.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého odsúdený dodržiava ústavný poriadok, je pracovne zaradený, bol trikrát disciplinárne odmenený, nebol disciplinárne potrestaný a plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. V prípade odsúdeného nie je podľa názoru súdu možné v rozumnej miere predpokladať vedenie riadneho života v prípade jeho prepustenia na slobodu. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného sa javí ako menej priaznivá. Odsúdený bol doposiaľ osemkrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť - opakované trestné činy krádeže, trestný čin vydierania, ublíženia na zdraví, nebezpečného vyhrážania. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Uvedené závery vyplývajú súdu aj z toho, že hoci bola menovanému už raz poskytnutá šanca na vedenie riadneho života formou podmienečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pokračoval v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Súd v tejto súvislosti uvádza, že očakávanie vedenia riadneho života podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona sa nemôže obmedzovať len na trvanie skúšobnej doby, ale musí ísť o predpoklad vedenia dlhodobého riadneho života v budúcnosti, teda aj v období po uplynutí skúšobnej doby. Na jeho nápravu a uvedomenie si negatívnych dôsledkov jeho konania teda zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmienečných odsúdeniach či alternatívnych trestoch a ani opakované nepodmienečné tresty odňatia slobody. Je nanajvyššie zrejme,

že odsúdeného nie je možné motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatel'a, nevytvára predpoklady na úvahu, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatel'om trestnej činnosti.

Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.